

Kétnyelvű helységnévtáblákat Kolozsvárnak!

A kétnyelvű táblák kérdésköre valamilyen formában mindig terítékre kerül Kolozsváron. Az ezek kihelyezését szorgalmazó megmozdulás jelenleg is folyamatban van: november elején a Közép-Európai Magyar Emberjogi Alapítvány (European Committee Human Rights Hungarians Central Europe) aláírásgyűjtést indított a többnyelvű táblák kihelyezéséért.

A civil kezdeményezésű megmozdulás egy hosszabb folyamat része. Június végén a Közép-Európai Magyar Emberjogi Alapítvány és Szócs Izabella – harmadéves joghallgató, az alapítvány jogtanácsosa – a kolozsvári városi tanács és polgármesteri hivatal ellen indítottak bírósági eljárást kérelmezve kétnyelvű táblák kihelyezését. Július közepén megszületett a döntés, amely értelmében a kolozsvári törvényszék közigazgatási bíróságának határozata arra kötelezi a polgármesteri hivatalt, hogy kétnyelvű táblákat helyezzen el a város bejárataihoz.

A per kezdeményezői azt is alaposan megvizsgálták, hogy ha 20% alatt van egy kisebbség számaránya egy településen (20% feletti kisebbség esetén az adott település önkormányzata a 2001/215-es helyi közigazgatási törvény alapján köteles kihelyezni a többnyelvű helységnévtáblát), akkor milyen törvények alkalmazhatóak. Jelen esetben a strasbourgi kisebbségvédelmi keretegyezményre lehetett hivatkozni, ugyanis a dokumentum előír egy sémát, amelyet akkor lehet sikeresen alkalmazni, ha három feltétel teljesül: a településen jelentős számban él az illető kisebbség, őshonos kisebbségről van szó, és a közösség kifejezi a kétnyelvű városnévtábla kihelyezésének igényét.

Az első fokú bírósági döntést a kolozsvári polgármesteri hivatal azzal érvelve

támadta meg, hogy a kolozsvári magyarok nem szeretnék kétnyelvű helységnévtáblákat. „nem szeretnénk egy törvénycikk értelmezésére bízni az ügy kimenetelét, ezért úgy gondoljuk, hogy hatásosabb, ha a bíróságnak is felmutatjuk a közösségi akaratot, ezért az aláírás mellett döntöttünk. A polgármesteri hivatal által megtámadott bírósági döntés érvét 5000 aláírással cáfolnánk meg” – jelentette ki Szócs Izabella, az alapítvány jogi tanácsosa – majd hozzátette, azért tűzték ki célul az 5000 aláírás összegyűjtését, mert 50 ezer magyar él Kolozsváron, és abban bíznak, ha 10%-uk aláírja a petíciót, az reprezentatívnak minősül.

„Romániában a kisebbségek számára nagyon sok törvény biztosítja a magyar

nyelv szabad használatát. A legnagyobb probléma akkor van, mikor egy-egy település közössége nem harcol az őt megillető jogokért, holott az fehéren-feketén le van írva, és bármikor számon kérhető. Ennek az oka az, hogy az emberek nincsenek tisztában jogaikkal, ugyanis a kelő szintű tájékoztatás elmaradt. Kolozsvár esetében – ahol jelentős számú magyar kisebbség él – a kétnyelvű helységnévtábla abszolút a minimum, ami járma a helyi magyar közösségnek” – fejtette ki Landman Gábor, az European Language Rights Alapítvány elnöke.

Ehhez az aláírásgyűjtéshez csatlakozott az **Igen, tessék! mozzalom** is, így a szervezet székhelyén (Petőfi Sándor/Avram Iancu utca 21. szám) is lehet csatlakozni az ügyet támogatók sorába. ●

Úton a nyelvi sokszínűség irányába

Landman Gáborral, a European Language Rights Alapítvány elnökével beszélgettünk, aki több éve harcol a nyelvi jogok betartásáért. Tevékenysége során többször találkozott negatív élményekkel, de voltak esetek, amikor munkája meghozta a kívánt eredményt is.

– **Miért kezdte nyelvi jogokkal foglalkozni?**

– Tolmácsként tevékenykedem, és több ízben együtt dolgoztam a holland rendőrséggel. Ennek köszönhetően alaposabban megismertem a nyelvi jogszabályozást, és elkezdtem ezen a területen is tevékenységet folytatni. Láttam, hogy Európa-szerte több állam, köztük Románia is gyengén teljesít a nyelvi jogok betartása téren. A legfőbb motivációm a mai napig, hogy az emberekkel megismertessem, a hatóságokkal pedig valamilyen formában betartassam a nyelvi jogokat.

– **Mit ír elő a törvény a nyelvi jogokra nézve Romániában?**

– Azokon a településeken, ahol a kisebbségi (jelen esetben magyar) lakosság aránya meghaladja a 20%-ot, a magyar nyelvet **egyenrangú társnyelvként kell kezelni** a többségi román nyelvvel. Ez gyakorlatba ültetve azt jelenti, hogy a helyi önkormányzatoknak biztosítani kell, többek között, a magyar nyelvű formanyomtatványokat, a magyar nyelvű ügyfélszolgálatot, a kétnyelvű pecsétet, a kétnyelvű feliratokat.

– **Mit jelent, ha egy önkormányzat bírói felszólításra sem tesz eleget a törvénynek?**

– Azt jelzi, hogy a helyi vezetésnek, egyben Romániának is, nagyon rossz hozzáállása van a nemzetközi törvényes kötelezettségeihez, amelyeket vállalt. Mi mindezeket a negatív irányú folyamatokat dokumentáljuk, és a megfelelő nemzetközi fórumokon jelentést teszünk ezekről.

– **Nyelvi jogok terén milyen negatív, illetve pozitív példát emelnél ki?**

– Sajnos azt kell mondanom, hogy nagyon sok negatív eset van. Engem például a marosvásárhelyi rendőrség megvert, amikor egy holland újságírónak tolmácsoltam. Ezzel a megnyilvánulással nem csak a nyelvi törvényeket sértették meg, hanem az európai szabad munka és szolgáltatások áramlásáról szóló alapjogot sem tartották tiszteletben. Egy másik negatív példa Tordaszentlászló, ugyanis itt sem sikerült elérni, hogy teljesen kétnyelvű weboldal működjön, mint ahogy azt sem, hogy minden határozat ugyanabban az időben jelenjen meg magyar és román nyelven is, holott ez kötelessége lenne a helyi önkormányzatnak. Sajnos mindkét ügy esetében pereskednem kell. Tapasztalataim szerint, amit nagyon pozitívan éltem meg, a bíróság valóban tiszteletben tart-

ja a román törvényeket. Ennek köszönhetően eddig az alapítvánnyal több ügyet is sikerült megnyernünk.

– **Mi a probléma forrása nálunk, Romániában, és hogyan lehet ezen változtatni?**

– Tapasztalataim szerint más európai államokhoz képest Romániában **gyenge a civil mentalitás**. A legtöbb magyar ajkú ember negatívan áll a magyar nyelv használatához a közigazgatásban, és sajnos nincsenek tisztában a saját jogaikkal sem. A legfontosabb az lenne, hogy az emberek felismerjék a szabad nyelvhasználat nyújtotta lehetőségeket és előnyöket. Az emberek mentalitásában tudatosulnia kell annak a ténynek, hogy **ha valaki több nyelvet ismer, az hasznára válik**, abból gazdasági előnye is származik.

– **Melyek azok a közösségek, amelyek a nyelvi jogok betartásával példáulértékűnek nevezhetőek?**

– Az egyik legjobb példa erre Belgium. Az országon belül holland, francia és német nyelvterület is van, tökéletesen betartva a nyelvi jogokat mindhárom nyelv egyenrangú az államban. A belga életszínvonalat nézve jól látszik, hogy a nyitottság és a **többynyelvűség gazdasági előnyökkel is jár**. Belgium mellett természetesen pozitív példaként emelném ki a finnországi svédeket, a holland fríz közösséget, valamint az észak-olaszországi Dél-Tirolt is. Ugyanakkor azt is meg kell említeni, hogy Nyugat-Európában több millió román állampolgár él, akiknek a polgári jogait a hatóságok ugyanúgy tiszteletben tartják, mint a helybeliekét. Sajnos én többször a saját bőrömmön tapasztaltam, hogy Romániában európai polgárként a román állam nem biztosítja ugyanazokat a jogokat, amelyeket egy román állampolgár külföldön élvez. ● **Szénás Szabolcs**

LANGUAGE-RIGHTS.EU

Látogasson el a www.language-rights.eu honlapra, ahol olvashatja az **Igen, tessék!**-ben eddig megjelent cikkeinket, valamint ahol tájékozódhat a jogérvényesítési lehetőségekről, így például letöltheti a nyelvi jogi törvényeket is.